

Welke rechter bij kwesties met buitenlandse werknemers?

Een buitenlandse rechter moet het Nederlandse arbeidsrecht toepassen in arbeidsgeschillen die door de werkgever worden aangespannen tegen werknemers die in Nederland werken. Een omslachtige procedure die lastig te omzeilen is.

'Jurisprudentie' wordt verzorgd door mr. J. M. Caro, Advocatenkantoor Werk & Wet, Amstelveen. Tel. 020 6995042, office@werkenwet.nl

De feiten

In twee situaties wilde de werkgever de arbeidsovereenkomst met een werknemer ontbinden. Het eerste geval betrof een werkgever in Helmond en een werknemer die tot de dag vóór indiening van het ontbindingsverzoek in Heerlen woonde, maar zich heeft uitgeschreven bij de gemeente, om zich in Duitsland te vestigen. De tweede werknemer was woonachtig in België. Volgens de toepasselijke regelgeving kan de werkgever een vordering tegen een werknemer die in het buitenland woont, uitsluitend aanbrengen bij de rechter waaronder de woonplaats van de werknemer valt. Deze rechter dient de zaak dan wel naar Nederlands recht te behandelen. In beide gevallen was er voor de werkgever aanleiding om de procedure toch in Nederland aanhangig te maken. De naar Duitsland vertrokken werknemer kon geen sluitend bewijs tonen dat hij daadwerkelijk in Duitsland woonde en in het geval van de Belgische werknemer had deze werknemer zelf een procedure – een loonvordering – tegen de werkgever aangespannen, in Nederland.

De beslissing

De kantonrechter in Helmond heeft de zaak tegen de werknemer die stelde in Duitsland te wonen wel in behandeling genomen. Vast stond dat de werknemer tot daags voor aanvang van de procedure in Nederland woonde en niet heeft kunnen aantonen daadwerkelijk in Duitsland ingeschreven te staan. Hij toonde diverse inschrijvingsbewijzen met verschillende Duitse adressen, die weer afweken van het adres op de recente uitschrijving uit Nederland. Om te voorkomen dat de zaak door geen enkele rechter kon worden beoordeeld,

heeft de kantonrechter zich bevoegd verklaard onder verwijzing naar een uitzonderingsbepaling uit de Europese regelgeving, het Verdrag van Lugano, ofwel de EEX-verordening. In de andere situatie heeft de rechter zich bevoegd verklaard, omdat het gebruikelijk is om loonvorderingen en ontbindingsprocedures gezamenlijk te behandelen. In hoger beroep is deze praktische oplossing van de kantonrechter alsnog afgeschoten, simpelweg met de verwijzing naar de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om arbeidsszaken te laten behandelen door de rechter van de woonplaats van de werknemer. Een Nederlands initiatief om de bepaling aan te passen aan de Nederlandse regels, die uitgaan van de bevoegdheid van de rechter in de woonplaats, of in de plaats waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, is niet geslaagd.

COMMENTAAR

Het is praktisch gezien erg onhandig om een arbeidszaak voor te leggen aan een rechter in Duitsland of België, die vervolgens verplicht is om de zaak te behandelen met toepassing van de Nederlandse wettelijke regels. Voor de echte grensarbeiders is daar geen andere oplossing voor. Werknemers die alleen officieel in een ander land wonen, maar in Nederland verblijven en op dat adres ook hun werkgerelateerde post (salarisspecificaties e.d.) ontvangen, zouden op basis van hun feitelijke woonadres wel onder de bevoegdheid van de Nederlandse rechter kunnen vallen. Het is zaak die feitelijke woonplaats deugdelijk aan te tonen.

Hoge Raad 17 december 2010, Jurisprudentie Arbeidsrecht 2011, nummer 19 X